

Brüssel, 22. juuli 2026
(OR. en)

11652/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0190(NLE)

FISC 251
ECOFIN 983
ENER 501

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega lubatakse lirmaal kohaldada vähendatud aktsiisimäärasid teatavate autoveoettevõtjate poolt mootorikütusena kasutatava kaubandusliku kasutusega gaasiõli suhtes vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2026/...,

...,

**millega lubatakse lirimaaal kohaldada vähendatud aktsiisimäärasid
teatavate autoveoettevõtjate poolt mootorikütusena kasutatava kaubandusliku kasutusega
gaasiõli suhtes vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ, millega korraldatakse
ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik¹, eriti selle artikli 19
lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>.

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva otsuse vastuvõtmisele eelnenud nädalatel tõid geopoliitilised arengud Lähis-Idas, mis mõjutasid nafta ja naftatoodete tarneahelaid kogu maailmas, kaasa energiatoodete hulgi- ja jaehindade järsu ning püsiva tõusu. Selline hinnatõus on avaldanud märkimisväärset negatiivset mõju kodumajapidamistele, eelkõige haavatavatele tarbijatele, ja ettevõtjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kujutades endast seega tõsist ohtu sotsiaalsele ühtekuuluvusele, majanduslikule stabiilsusele ja siseturu nõuetekohasele toimimisele.
- (2) Euroopa Ülemkogu tunnistas oma 19. märtsi 2026. aasta järel dustes energiaturu olukorra erakorralisust ja selle makromajanduslikku mõju. Euroopa Ülemkogu kutsus komisjoni üles tegema tihedat koostööd liikmesriikidega, et kavandada ajutisi ja sihtotstarbelisi riiklikke meetmeid, mille abil leevendada kütuste ja nendega seotud kulukomponentide märkimisväärset mõju elektritootmiskuludele, ning rõhutas eelkõige vajadust koordineeritud reageerimise järele, kuna Lähis-Ida konfliktil on vahetu mõju energiahindadele Euroopa kodanike ja ettevõtjate jaoks.
- (3) Direktiiviga 2003/96/EÜ kehtestatud aktsiisid mõjutavad liidus tarnitavate energiatoodete lõppkulusid. Aktsiiside vähendamine allapoole nimetatud direktiiviga kehtestatud miinimummäära võib leevendada energiakulude mõningast suurenemist, millega liikmesriigid praegu silmitsi seisavad.

- (4) Direktiiviga 2003/96/EÜ ette nähtud paindlikkus võimaldab liikmesriikidel kindlaksmääratud piirides sihipäraselt ja ajutiselt vähendada konkreetsete energiatoodete puhul esinevat maksukoormust. Võttes arvesse praeguse olukorra erandlikkust ja pakilisust, on vaja ette näha konkreetne ajaliselt piiratud paindlikkus, mille sõnaselge eesmärk on leevendada energiahinnašoki mõju.
- (5) Teatavate energiatoodete maksustamise ajutine vähendamine võib kodumajapidamisi ja ettevõtjaid kiiresti aidata, alandades otseselt lõpptarbijahindu. Praeguses olukorras võiks selline erakorraline vähendamine olla sobiv ja vajalik vahend, et tulla toime tõsiste majandushäiretega, mis tulenevad energiahinnašokist.
- (6) Iirimaa ametiasutused taotlesid 20. mai 2026. aasta ja 1. juuli 2026. aasta kirjas direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt luba kohaldada tagasimaksete vormis vähendatud aktsiisimäärasid kaubandusliku kasutusega gaasiõli suhtes, mida kasutatakse mootorikütusena konkreetselt autokaubaveo ja bussireisijateveo sektoris.
- (7) Iirimaa poolt spetsiaalselt sel eesmärgil loodava diislikütusehinna soodussüsteemi alusel tehtavate tagasimaksete kaudu väheneks tingimustele vastavate autoveoettevõtjate jaoks mootorikütusena kasutatava kaubandusliku kasutusega gaasiõli tegelik aktsiisimäär 0,25185 euron liitri kohta kuni 31. augustini 2026 ja 0,31689 euron liitri kohta 1. septembrist 2026 kuni 30. septembrini 2026. Sellised tegelikud maksumäärad on madalamad kui direktiivi 2003/96/EÜ artikli 7 kohaselt mootorikütuse suhtes kohaldatavad madalaimad maksustamistasemed.

- (8) Iirimaa ametiasutuste sõnul on selliste vähendatud aktsiisimäärade kohaldamise eesmärk leevendada geopoliitilisest olukorrast tulenevat otsest või teise mõju tõttu ka kaudset gaasiõlihinna tõusu mõju nii kodumajapidamiste kui ka ettevõtjate jaoks.
- (9) Komisjon on loataotluse läbi vaadanud ja leidnud, et tõenäoliselt ei takista see siseturu nõuetekohast toimimist. Võttes arvesse erandi lühikest kestust ja geopoliitilise olukorraga seotud erandlikke asjaolusid ning erakordselt kõrget nafta turuhinda, peetakse taotletud erandit sobivaks ja proportsionaalseks, arvestades vajadust tasakaalustada direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 lõikes 1 loetletud poliitilisi eesmärke, eelkõige liidu keskkonnapoliitika eesmärke, ning pakilist vajadust tagada ettevõtjatele ja kodumajapidamistele taskukohane energia.
- (10) Seepärast tuleks lubada Iirimaal ajutiselt kohaldada liidu madalaimast maksustamistasemest madalamaid vähendatud aktsiisimäärasid kaubandusliku kasutusega gaasiõli suhtes, mida kasutavad mootorikütusena isikud või üksused, kellel on õigus saada tagasimakseid Iirimaa diislikütusehinna soodussüsteemi alusel.

- (11) Vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 lõikele 2 tuleb kõik kõnealuse artikli lõike 1 kohaselt antavad load ajaliselt rangelt piiritleda. Kuid selleks, et mitte kahjustada kehtiva õigusraamistiku edasist arengut, tuleks ette näha, et kui nõukogu peaks Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 113 või muu asjakohase ELi toimimise lepingu sätte alusel kehtestama mootorikütusena kasutatava gaasiõli suhtes direktiivi 2003/96/EÜ artiklis 7 osutatud uued madalaimad maksustamistasemed, millega kõnealust luba ei kohandata, peaks selle loa kehtivus lõppema kuupäeval, mil hakatakse kohaldama neid uusi madalaimaid maksustamistasemeid.
- (12) Samal ajal kaasnevad mittesihipäraste maksuvähendustega märkimisväärsed eelarvekulud ja need kipuvad suurendama nõudlust fossiilkütuste järele, süvendades seeläbi pakkumise ja nõudluse tasakaalustamatust. Seetõttu peaks käesoleva otsusega antud luba olema ajaliselt rangelt piiritletud.
- (13) Käesolev otsus ei piira liidu riigiabireeglite kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Iirimaal lubatakse kohaldada järgmisi direktiivi 2003/96/EÜ artiklis 7 osutatud madalaimast maksustamistasemest madalamaid maksumäärasid autoveoettevõtjate suhtes, kes kasutavad mootorikütusena kaubandusliku kasutusega gaasiõli, nagu on määratletud kõnealuse artikli lõikes 3:

- a) 0,25185 eurot gaasiõli liitri kohta ajavahemikus alates käesoleva otsuse teatavakstegemise kuupäevast kuni 31. augustini 2026;
- b) 0,31689 eurot gaasiõli liitri kohta ajavahemikus 1. septembrist 2026 kuni 30. septembrini 2026.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse kuni 30. septembrini 2026.

Kui nõukogu peaks ELi toimimise lepingu artikli 113 või muu ELi toimimise lepingu asjakohase sätte alusel siiski kehtestama mootorikütusena kasutatava gaasiõli suhtes direktiivi 2003/96/EÜ artiklis 7 osutatud uued madalaimad maksustamistasemed, millega käesoleva otsuse artikliga 1 antud luba ei kohandata, kaotab käesolev otsus kehtivuse päeval, mil hakatakse kohaldama kõnealuseid uusi madalamaid maksustamistasemeid.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle teatavakstegemise päeval.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Iirimaaale.

..., ...

Nõukogu nimel
eesistuja
